GOD. XXVII BROJ 6 BEOGRAD, JUN 1958 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VJERSKI I NARODNI LIST

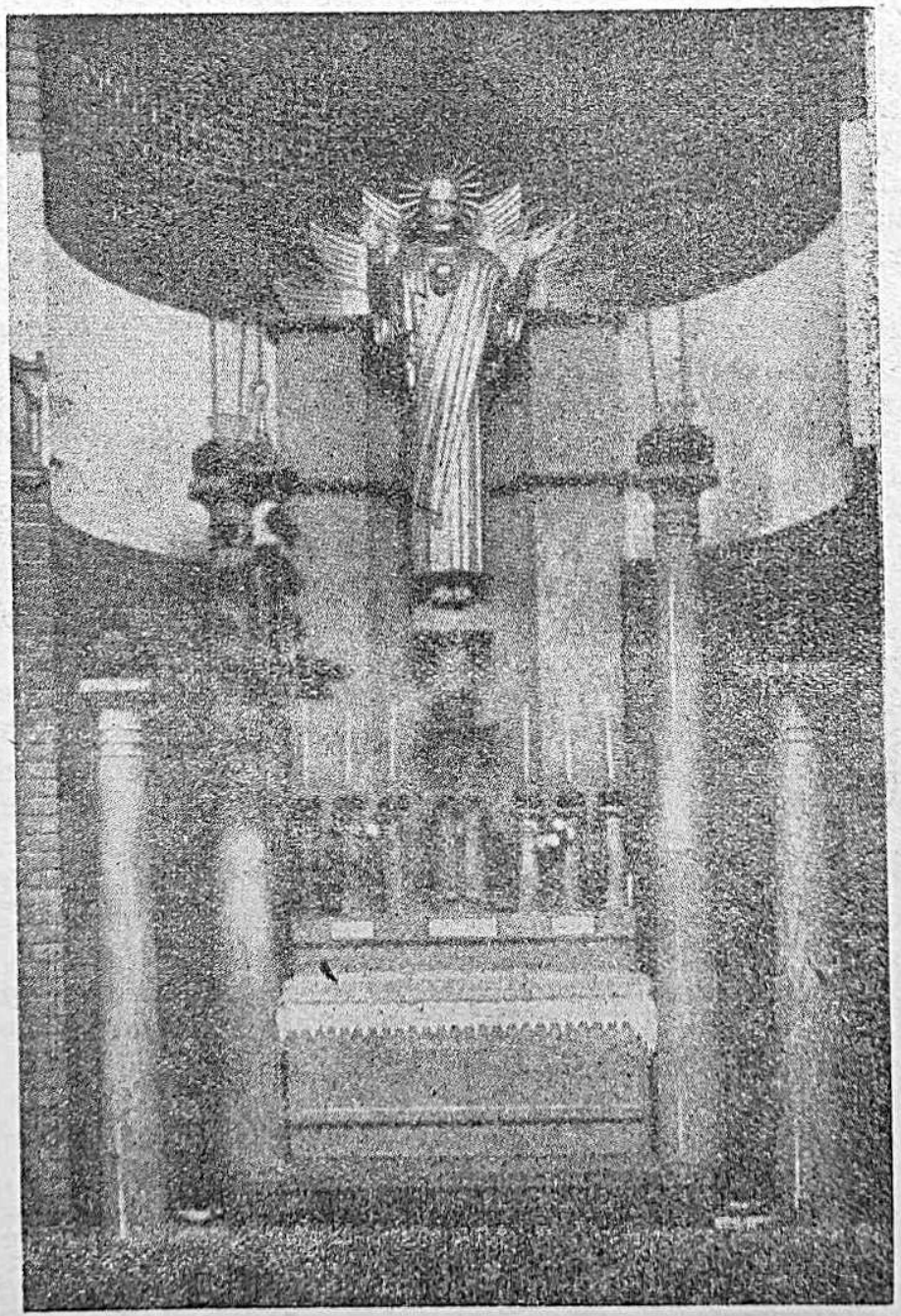

Oltar presv. Srca Isusova u crkvi sv. Ante u Beogradu. Rađen je od otaveljskog mramora. — Kip od lipe je rad kipara B. Pengova iz Ljubljane.

O DUBINO BOŽJEGA BOGATSTVA, MUDROSTI I ZNANJA...

Tijekom crkvene godine pokazuje nam liturgija velika otajstva Božje ljubavi i smilovanja: Utjelovljenje, Muku i Uskrsnuće Isusovo, Dolazak Svetog Duha. Na blagdan Presvetog Trojstva Crkva želi, da se sa zahvalnošću sjetimo praizvora svih milosti i otajstva, koje smo tijekom crkvene godine vidjeli i doživjeli.

1. Poslanica za današnju svetu Misu uzeta je iz pisma svetog Pavla Rimljanima (11, 33—36):

O dubino Božjega bogatstva, mudrosti i znanja! Kako su nedokučivi njegovi sudovi i neistraživi njegovi putevi! Jer tko pozna misao Gospodnju? Ili tko mu je bio savjetnikom? Ili tko ga je pretekao darom, i on da mu uzvrati? Jer je sve od njega i po njemu i za njega. Njemu slava u vijeke. Amen.

2. Pogledajmo ukratko, iz kakve je sredine uzet ovaj odlomak poslanice Rimljanima. On završava onaj dio poslanice, u kojemu sveti Pavao govori o odluci Božjoj, da spasi i pogane i Izraelce. Taj se Božji plan doista i izvršuje, na najveće udivljenje ljudi. Čovjek nikada ne bi mogao zamisliti ovakvog plana za spasenje ljudi. Božje je to djelo. On iz ljudskih grijeha izvlači korist za same grešnike i za ostale ljude. Jedan dio izraelskog naroda odbio je Krista i to je bila od Boga predviđena okolnost, da u Crkvu uđu pogani. A kad jednom uniđe u Crkvu „punina naroda", onda će se sav izraelski narod spasiti. Pred ovakvim divnim postupkom Providnosti Pavao pada ničice i klanja se nedokučivim odlukama Božjim.

3. Naša dakle poslanica izražava veliko Pavlovo udivljenje pred odlukama Božjim u vezi sa spasenjem Izraelaca i ostalih naroda. Ovdje Pavao doduše direktno ne govori o Presvetom Trojstvu, nego o nedokučivosti Božjega bića uopće, a najnedokučivije u njemu je baš to, što ima jednu božansku narav, a tri Osobe.

4. Pavlove riječi nisu samo onako nasumce nabačene, nego su promišljeno odabrane, te pravilno i simetrično poredane. Pavao se prije svega klanja dubini, to jest neizmjernosti Božjega bogatstva, mudrosti i znanja. Božje bogatstvo znači, da je Bog gospodar svega i da sa svim stvarima raspolaže. No Pavao ovdje misli posebno, na bogatstvo njegove dobrote i milosrđa. Ta dobrota i milosrđe osobito se pokazuju u spasavanju ljudi, u njihovom odabranju za vječno blaženstvo.

Mudrost i znanje dva su pojma između sebe dosta bliza. No ipak između njih postoji značajna razlika, dakako uz uvjet, da ne zaboravimo ovo: o Božjoj mudrosti i o njegovom znanju možemo govoriti samo približno, na ljudski način, ili „analogno", kako to vele bogoslovski učenjaci. Mudrost dakle označuje neizmjernu onu Božju razboritost, da tako kažemo, po kojoj on od svih načina, po kojima se može neko djelo izvesti, odabire baš onaj način, one puteve, koji najvećma pokazuju njegovu savršenost i njegovu pravednost.

A Božje znanje označuje, opet na ljudski način rečeno, poznavanje svih okolnosti i načina, kako da se neko djelo provede. Kad se govori o ljudima, onda vremenski dolazi najprije znanje, a onda mudrost, koja djeluje prema tom znanju. No kad se radi o Bogu, onda je to samo način izražavanja, kojemu radi svoje ograničenosti ne možemo izbjeći.

5. Sudovi Božji ili odluke Božje, prema kojima on dijeli bogatstvo svog milosrđa, za čovjeka su nedokučive. On ih ne može razumjeti. A „putevi njegovi", po kojima on poznaje i odabire svoje odluke, za ljude su neistraživi. Čovjek njima ne može stupati.

Tu ljudsku slabost i ograničenost sveti Pavao ističe pomoću tri puta, od kojih su prva dva uzeta kod proroka Izaije, a treći u knjizi Jobovoj. Prvo se pitanje odnosi na Božje znanje, drugo na njegovu mudrost, a treće na njegovo bogatstvo ili na njegovu neshvatljivu darežljivost. Nitko uistinu, ne pozna misao Gospodinovu, ne može obuhvatiti granice njegova znanja. Nitko mu od ljudi nije bio savjetnikom, da mu kaže, koji će način upotrijebiti za izvršenje svojih nakana. Nitko, napokon, od ljudi nije Bogu ništa prvi dao, tako da bi mu Bog bio dužnikom. Čovjek je dakle uistinu preslab, da shvati Božje bogatstvo, mudrost i znanje. Kako li će onda istom shvatiti veliku tajnu Presvetog Trojstva?

6. Misao o Božjem bogatstvu dovodi Pavla do zaključka, da je Bog gospodar svega: „Sve je od njega, sve je po njemu, sve je za njega". Sve je od njega znači, da je sve postalo iz njega kao iz praizvora svih stvari. Sve je po njemu znači, da sve i dalje postoji, nakon što je stvoreno, po svemoćnom njegovom uzdržavanju, po njegovoj Providnosti. Sve je za njega znači, da posljednja svrha svih stvorova može biti samo Bog.

7. Sveti Pavao završuje sa željom i savjetom, da vjernici žive jedino na slavu Božju, kao što neživa bića nužno, po svojoj naravi, postoje samo na slavu Božju. Tu želju i taj Pavlov savjet potvrđuje ovdje hebrejska riječ „amen", neka bude tako.

PORUKA MILOSRDNOG SPASITELJA DUŠAMA

23. decembra 1923. g. umrla je u 33. godini života u Poitiersu (Francija) redovnica Reda Srca Isusova s. Josipa Menendez, porijeklom Španjolka, izakako je tek 4 godine živjela u samostanu. 1938. g. je Apostolat Molitve u Tuluzi štampao knjigu pod naslovom: „Un Apel à l'Amour" (Poziv k ljubavi), u kojoj je izneo t. zv. Poruku Srca Isusova svijetu. To su u stvari bili zapisnici iz dnevnika s. Josipe Menendez.

Ali zanimljivo je bilo to, da je ta knjiga imala preporuku (autograf) kard. Pacelli-a, koji je malo za tim postao Pijo XII. Budući da je ta knjiga izazvala velik interes, 1948. g. objelodanjen je čitav dnevnik s. Josipe Menendez, a preporuka Kard. Pacelli-a je i dalje ostala. Razumije se da knjiga ima i crkveno odobrenje! Sadržaj knjige jest i dalje: Poruka Srca Isusova svijetu. Šta je nova u toj poruci? Ništa! Sve je to već davno poznato svijetu. Svijet već davno znade, da je Bog neizmjerno milosrdan. Novo je samo nepovjerenje ljudi u Boga, nove su samo potrebe svijeta, novi su grijesi svijeta protiv Božje dobrote. Analogno s onim što kaže Pijo XII. u okružnici „Haurietis aquas — Crpiti ćete vodu" (1956) o objavama sv. Marije Margarete Alacoque, možemo reći i o toj novoj Poruci Srca Isusova: Važnost ovih objava je u tome, što je Krist Gospodin, pokazujući svoje Presveto Srce, htio vanrednim i posebnim načinom pozvati ljude, da promatraju i časte tajnu ljubavi premilosrdnog Boga prema ljudskom rodu. Ovom naime posebnom objavom Krist je izričitim i opetovanim riječima pokazao svoje Srce kao simbol, kojim je htio privući ljude, da spoznaju njegovu ljubav. Ujedno je isto Srce očitovao kao znak i jamstvo svoga milosrđa i svoje milosti za potrebe crkve u naša vremena" (Haurietis Aquas). S. Josipa Menendez je pisala svoj dnevnik između 1921 i 1923 godine, a 1928 g. je Pio XI. uputio svijetu očinski poziv u okružnici „Miserentissimus Redemptor — Premilosrdni Spasitelj", daje zadovoljštinu Srcu Isusovu. Zadovoljština je zapravo središte Poruke Srca Isusova Svijetu, a s. Josipa je duša žrtva.

Ovaj kratki uvod bio je potreban zato, da naši čitatelji mogu lakše shvatiti i više cijeniti ovaj odlomak iz Poruke Srca Isusova Svijetu, kojeg smo uzeli iz gore spomenute knjige „Poziv k Ljubavi" na str. 483:"

„Ja sam ljubav! Moje Srce ne može više zadržavati plamen, koji ga izgara! Ljubim duše u takvoj mjeri da sam dao za njih svoj život! Radi njih htio sam ostati zatvorenik u tabernakulu. Već dvadeset stoljeća bivam tamo noću i danju, zastrt pod prilikama kruha i sakriven u Hostiji, snoseći iz ljubavi zaborav, samoću, prezire, psovke, uvrede i svetogrđa!... Iz ljubavi prema dušama htio sam im ostaviti Sakramenat pokore, zato da im oprostim ne jedan ili dva puta, već svaki put kad budu trebale opet zadobiti milost. Tamo ih čekam... tamo želim da one dođu da se operu od svojih grijeha, ne vodom, nego mojom vlastitom krvlju. Tokom stoljeća objavio sam na razne načine moju ljubav prema ljudima: pokazao sam koliko me izjeda želja za njihovim spasenjem. Dao sam im upoznati moje Srce. Ova je pobožnost bila kao svjetlo, koje se izlijeva na svijet, i danas je sredstvo s kojim se služi većina od onih, koji rade za širenje moga Kraljevstva.

Ali sada hoću nešto više, jer ako tražim ljubav u zamjenu za onu ljubav, koja me izgara, nije ova zamjena što ja želim od duša: vruće želim da one vjeruju u moje milosrđe, da očekuju sve od moje dobrote, da ne sumnjaju nikada u moje oproštenje. Ja sam Bog, ali Bog ljubavi! Ja sam otac, ali otac koji ljubi s nježnošću i ne strogošću. Moje je Srce neizmjerno sveto, ali i neizmjerno mudro, i znajući za bijedu i slabost ljudsku, naklanja se prema bijednim grešnicima sa neizmjernim Milosrđem! Ljubim duše iza prvoga grijeha, ako me dođu ponizno moliti za oproštenje... ljubim ih izakako su okajale drugi grijeh, i ako bi pale ne kažem milijardu puta, nego milijune milijarda puta, ja ih ljubim i opraštam im uvijek i perem u svojoj vlastitoj krvi zadnji kao i prvi grijeh. Duša mi nikada ne dosađuje i moje Srce čeka neprestano da se dodu skloniti u njega, a to tim više što su više bijedne. Zar se otac ne brine više za bolesnog sina nego li za zdrave? Zar nisu njegove skrbi i nježnosti veće za njega? Tako

moje Srce razlijeva svoju samilost i svoju nježnost još većim obiljem na grešnike nego li na pravednike. Evo što želim da saopćim dušama: naučit ću grešnike da je milosrđe mog Srca neiscrpljivo; naučit ću hladne i ravnodušne duše, da je moje Srce oganj, koji ih želi raspaliti, jer ih ljubi; naučit ću pobožne i dobre duše da je moje Srce put kojim se napreduje prema savršenstvu i po kojem se stiže sigurno blaženom cilju. Napokon od duša meni posvećenih, od svećenika, od redovnika, od izabranih i najmilijih, ja tražim još jednom da mi povjere svoje pouzdanje i da ne sumnjaju u moje milosrđe! Tako lako je očekivati sve od moga Srca.

Hoću oprostiti! Hoću vladati! Hoću oprostiti dušama i narodima! Hoću vladati nad dušama, nad narodima, nad cijelim svijetom! Hoću raširiti moj mir do kraja zemlje, a naročito na ovo blagoslovljeno tlo, kolijevku pobožnosti mome Srcu. Da, hoću da budem njegov mir, njegov život, njegov kralj. Ja sam mudrost i blaženstvo. Ja sam ljubav i milosrđe. Ja sam mir i vladat ću. Da izbrišem njegovu nezahvalnost izlit ću bujicu milosrđa. Da ispravim njegove uvrede, izabrat ću žrtve koje će isprositi oprošćenje... Da, u svijetu ima mnogo velikodušnih duša, koje će mi dati sve što imaju, zato da se ja mogu s njima služiti po svojoj želji i po svojoj volji. Da vladam, početi ću iskazivati milosrđe, jer moje je kraljevstvo mira i ljubavi: evo cilja što ga hoću postići, evo mojeg Djela ljubavi".

Ako usporedimo ovo s onim što smo napisali u našem listu u aprilu 1956. g. o „Sestri Faustini — apostolu Božjega Milosrđa", opazit ćemo, da je predmet isti — Božje Milosrđe — a razlika je samo kratko razdoblje od 10 godina. Nije li zbilja prst Božji ovdje?

IZ CRKVENE POVIJESTI

BEOGRADSKI MUČENICI
U prvim vjekovima kršćanstva
(Nastavak)

Drugi suvladar, Galerijev suparnik, bio je Konstancije Kloro. On je bio Ilirac, po svoj prilici iz Mezije (Srbije). Čovjek učen i blage naravi, imao je blijedo lice, pa su ga zvali »Klorus« (Blijedi). Izgleda, da nije bio u pravom smislu poganin, već monoteista pod uplivom nove kršćanske vjere. Kao mladi oficir služio je u Nišu (Naissus), u tadašnjoj rimskoj koloniji i važnoj tvrđavi. Tamo se vjenčao s Jelenom, kćerkom jednoga krčmara iz Niša, koji je vjerojatno bio rimski građanin, jer se oficiri nisu smjeli ženiti s urođenicama bez tog preduvjeta. Iz tog braka rodio se car Konstantin Veliki, koji je naslijedio na prestolju Dioklecijana i dao slobodu kršćanima g. 313 s poznatim milanskim ediktom. Konstancije Kloro javno je proležirao kršćane, a ovi su ga simpatizirali i pomagali. On je umro u gradu Yorku u Britaniji g 306. a carica Jelena (naslov carice dao joj je sin Konstantin), umrla je 18 avgusta 328 i pokopana je u Rimu, gdje se i danas vidi njezin mauzolej i sarkofag. Zbog njenih velikih usluga za vjeru i svetog života Crkva je štuje kao sveticu i danas na 18 avgusta, a naš narod zbog njenog našašća sv. Križa na Kalvariji zove je »Križarica«.

Prvih deset godina vladanja Dioklecijan nije proganjao kršćane, a tako i Maksimijan, premda su obojica mrzili na novu vjeru. Iz praktičnih razloga bili su široko tolerantni. Koncem 3 veka kršćani nisu bili jedna neznatna manjina, već su javno istupali, zauzimali visoke časti i položaje u državnim uredima i na samom carskom dvoru u Nikomediji, gdje je Dioklecijan redovito imao svoju rezidenciju. Računa se da je tada bilo u cijelom rimskom carstvu oko 30 milijona kršćana. Car je čak oslobodio činovnike od ceremonije žrtvovanja bogovima, koje je bilo propisano rimskim zakonom prije preuzimanja svake državne službe. Najdelikatnije položaje u vojsci, u carskoj gardi zauzimali su kršćani (n. pr. sv. Sebastijan). Bilo je veoma obično kazati u društvu i javno: »Ja sam kršćanin, ali nisam neprijatelj ni cara ni države.« U to doba u glavnom gradu Rimu bio je biskup-papa Kajo, rodom Dalmatinac iz Solina, rođak samog cara Dioklecijana. Od ove široke tolerancije i relativnog mira, koji je u državi trajao uz vrlo rijetke iznimke skoro trideset punih godina, najedanput se prešlo na progonstva i to vrlo strašna okrutna i nečovječna. To je počelo g. 295, a naši mučenici pali su žrtvom u progonstvu g. 304. Koji su bili uzroci tome? Pravi razlozi ovog nenadnog preokreta nisu još jasni historičarima. Svakako je historijski do sada dokazano, da uzročnik i začetnik toga nije bio Dioklecijan. Poznato je, da je on teškom mukom, poslije dugog otezanja, mnogog nećkanja potpisao ukaze o progonstvu. Glavni začetnik svega toga bio je njegov zet Galerije, bivši čobanin s obala Dunava. Galerije je bio, kako smo već spomenuli, poganski fanatik. On je bio uvjeren, da je propadanju rimskog carstva kriva kršćanska vjera. On je bez sumnje htjeo poboljšati i financijski i strategijski carstvo. To je bio program Dioklecijana i njegove vojničke škole. Galerije i Konstantin Veliki bili su vrlo dobri učenici te škole. Ali Galerije je bio neki sanjar, neki poganski »idealista«, koji je mislio, da su toj dekadenci krivi kršćani, koje treba likvidirati.

Međutim njegov drug Konstantin bio je realni političar veoma velikog formata, kako piše historičar Burckhardt, i vrijeme mu je dalo pravo. Galerija, velikog i nepomirljivog progonitelja kršćana stigla je strašna sudbina. Razboleo se od

neke misteriozne bolesti, slične gubi. Čitavo tijelo bilo mu je u ranama. Koja ironija sudbine! Molio je i zaklinjao kršćane, da se mole kršćanskom Bogu za njegovo ozdravljenje i tako jadan na 3 aprila 311 izdaje ukaz tolerancije kršćanime, a par dana iza toga umre. Dvije godine kasnije njegov kolega Konstantin (Veliki) daje slobodu kršćanima i poganstvo je konačno palo u agoniju.

Progonstvo je bilo po cijelom carstvu, puno svirepije i drakonskije na Istoku nego na Zapadu. S istočnim provincijama vladao je Galerije. Te su provincije, među kojima je spadala Slavonija, Srijem i Beograd, bile veoma važne, jer pogranične. Žila kucavica carstva bila je cesta Milan—Akvileja—Bizant, a ova cesta bila je u pogibeljnoj zoni, kojoj su barbari prijetili. U ovo područje spadao je odlomak ceste Mursa (Osijek)—Cibalae (Vinkovci)—Sirmium (S. Mitrovica)—Singidunum (Beograd). I u ovom pograničnom, strateškom području morali su nestati kršćani kao neprijatelji države. O tome je vodio brigu sam car Dioklecijan i čitav državni aparat. On je htjeo pošto-poto u tom tako nemirnom kraju, vrlo pogibeljnom na granici carstva uspostaviti mir i sa silom.

U S. Mitrovici je stolovao carski namjestnik (consularis), koji je upravljao s teritorijem od gornjeg Jadrana sve do Drine. Tu je bila komanda vrhovnog generala svih pograničnih trupa. Često je boravio i sam Dioklecijan s ostalim suvladarima. Zato je progonstvo kršćana bilo ovdje jače i brojnije nego u drugim krajevima. Po imenima ti kršćani bili su većinom Rimljani, ali bilo je i Grka, te je život bio potpuno zapadni sa primjesom grčke kulture. Kršćanski mučenici iz Beograda bili su ovi: Montan, Donat, Fortunat, Venust, Hermogenes, Hermil i Stratonik, te jedna žena Maksima.

LURD I NJEGOVA ČUDESA

Izvod iz knjige „The Miracles of Lourdes" od Ruth Cranston prema italijanskom časopisu „Selezione" od februara 1956.

Pošla sam u Lurd iz neke neobuzdane radoznalosti.

Već godinama zanimala sam se pitanjem, može li vjera imati udjela u olakšavanju bolesti, koje tište čovječanstvo. Znala sam vrlo malo o ovom glasovitom francuskom svetištu, dok mi nije upao u oči ovaj natpis u novinama: „Dječak idiot čudom izliječen u Lurdu, nakon što je više godina živio kao životinja. Sedmogodišnji dječak ponovno dolazi do razuma."

Ovaj nevjerovatni članak, u kojem se govorilo i o drugim čudesnim ozdravljenjima — rak u želudcu, upala trbušne maramice, tumor pluća, angina — zabavio je moju maštu. Htjela sam više toga doznati o Lurdu.

Pročitala sam sve knjige o tome, do kojih sam mogla doći, bilo na engleskom bilo na francuskom jeziku. Veliki dio mladosti provela sam u Francuskoj, pa dobro poznajem taj jezik. Čim sam više pročitala, više se budio moj interes. Zar se ovo katoličko svetište, u kojem se navodno događaju toliko zapanjujuća ozdravljenja, i koje privlači godišnje dva milijuna hodočasnika, osniva jedino na kolektivnoj sugestiji? Je li to ogromna montaža, ili je to zaista, kako to tvrde moji francuski pisci, mjesto priproste iskrenosti, pobožnosti i velikih čudesa?

Odlučila sam da odem tamo i pogledam vlastitim očima. Nije me potakla na to nikakva lična pobuda: nisam katolikinja, nego protestantkinja. Ne pripadam niti jednoj verskoj organizaciji, liječničkoj ili metapsihičkoj, koja bi mogla imati bilo kakav interes na mojim zaključcima. Bila sam samo privatna građanka, osoba, koja je došla da istražuje.

Kad sam u proljeće godine 1953 došla u Lurd, pomoć Msgr Théasa, biskupa u Tarbesu i Dr François Leureta, predsjednika Liječničkog ureda, otvorila mi je sva vrata. Bolničarke, liječnici protestanti, čudesno ozdravljeni, i sami bolesnici, svi su mi rado pružali pomoć u mom radu.

Lurd je ubav gradić od 13 000 stanovnika u blizini španjolske granice. Ako ste sretni kao ja, dođite ovamo u rano vedro jutro, kad se sunce tek počinje uspinjati na užareno nebo, kad se srebrnaste rijeke kovitlaju između redova uznjihanih vrba, a bregovi u tankoj sumaglici u daljini.

Vlak je već sat jurio posred plodnih polja ustalasanog žita, na kojima su rasijane seljačke kuće s crvenim krovovima i oko njih tamno zeleni čempresi. Ulazeći u Lurd vidimo, da u isto vrijeme dolazi i dugi hodočasnički vlak. Na svakom prozorčiću se pojavljuju zabrinuta lica bolesnika, puni nade. Pa i ako su mnogi morali podnijeti velike patnje tokom putovanja, svi izgledaju izvanredno veseli. Netko je intonirao himnu, pjesmu Bernardičinu. Doznat ću poslije, da je ovo dominantna tema ovdje. Čuje se posvuda. Jedan odio za drugim ujedinjuje se u kor, a kroz dugu povorku hodočasnika odzvanja:

Ave, Ave... Ave Marija!

S ovim radosnim talasom hvale i nade ulazimo u lurdsku stanicu. Tri grupe nosača nosiljki, s kožnatim opasačima, i bolničarke u plavim haljinama užurbano prilaze teškim bolesnicima, da im pruže pomoć. Zdravi hodočasnici postave se u red ili paze, kako su njihovi nemoćnici smiješteni u bolnička ambulantna kola.

Lurd ne naliči ni na jedno drugo mjesto, što sve ga dosad vidjeli. Ovdje se nalazite u gradu hodočasnika, a hodočasnici se vide posvuda; narod, koji je došao sa četiri strane zemlje s jednim ciljem: moliti za ozdravljenje. Za sebe ili za svoje drage. Grad je krcat ho-

dočasnicima: susrest ćete ih unaokolo svakog minuta za vrijeme vašeg boravka u Lurdu.

Glavna ulica — stara Rue de la Grotte — je tipični Korzo brdskog gradića: uska, puna svijeta, bučna. Dućani, koji nude uspomene iz Lurda, nižu se duž uskih pločnika. Hodočasnici prolaze njom gore dolje čitavi dan noseći torbe i košare s hranom.

Pođite ovom ulicom sve do dna brežuljka (Lurd je grad strmih bregova i prekrasnih vidika, koji se ukažu nenadno) i naći ćete se na Avenue Bernadette. Također puna svijeta i bučna ona vodi u Domaine, u veliki ograđeni park, u kojem se nalaze bazeni, crkve, bolnica i sve zgrade, koje služe kompliciranoj upravi Svetišta.

Ostali dio Lurda opstoji za ovu zonu. Čitavi dan, svakog dana, more ljudi ide tamo. Tu ćete naći ljude svih naroda, svih jezika: škotskog nosača u suknjici, švicarskog svećenika, koji vodi svoje vjernike, slikovitu grupu žena u širokim čipkastim šeširima; engleske župnike, talijanske monsignore, američke i irske biskupe u njihovom grimizu; francuske seljake; američke sveučilištarce, nizozemske mornare, rojeve dječaka u narodnim nošnjama.

Prođite bučnim Korzom, pređite kroz željeznu ogradu i evo vas u Domaini, mjestu, gdje neprestani prilijev hodočasnika okreće leđa vanjskom svijetu i predaje se molitvi. Tek što ste ušli u ovu posvećenu zonu, osjećate se mirnijim. Ovo je mjesto prostranih zelenih livada uivičenim svetim kipovima, ogromnim stablima, dalekim pogledima, opkoljeno valovitom crtom bregova i čarobnom sivo-zelenom ravnicom. Krenite na desno, ispod arkade velike rampe oblika potkove, koja se veličanstveno prigiba pod trima crkvama Svetišta, i naći ćete se kod čuvenih piscina, kamo dolaze hodočasnici da se okupaju u izvor vodi. Prošavši mimo fontana, gdje na tisuće osoba pije i sa sobom nosi čudesnu vodu, evo vas kod srca Lurda, kod Špilje.

Ovdje, u jednoj raspuklini brijega, među visokim piramidama bijelog cvijeća i mnoštva svijeća stoji kip Djevice. Zidovi Špilje postali su glatki od smjernog dodira bezbrojnih ruku i bezbrojnih usnica. Kroz čitavi dan ovdje ljudi mole uronjeni, zatvoreni u se. Procesije dolaze i odlaze bez prestanka: hodočasnici iz Bruxellesa, iz Bordeauxa, Strasssburga, Luxemburga, Dublina, iz svih krajeva svijeta. Zaista, ovamo dolazi najveći broj svjetskih hodočašća. A sve radi toga, kako će vam ovdje reći, jer je jedna djevojčica imala viđenje i ostala mu vjerna do kraja.

Pripovijeda se, da se je pred nekih stotinu godina — 11. veljače 1858 — Djevica Marija ukazala 14 godišnjoj seljačkoj djevojčici Bernardici Soubirous, dok je sabirala drva. Bernardica je vidjela „Gospu" u Špilji, obavijenu sjajnom maglom. Slijedio je niz drugih ukazanja, kod kojih je Gospa preporučila Bernardici: „Reci svećenicima, da sagrade crkvu na ovom mjestu. Hoću, da ljudi dolaze ame u procesiji... Moli i reci im da mole...I Idi i napij se vode iz izvora i operi se."

Nitko nije dosad znao, da tu ima kakav izvor, ali kad je djevojčica počela kopati na označenom mjestu, pojavio se izvor, ispočetka mali potočić, iz kojega je brzo počela teći velika količina vode.

Ljudi su odmah od početka vjerovali Bernardici. Ona je drugima govorila o svojoj žarkoj vjeri i o ukazanjima. Slijedeći je bez rezerve, mještani su sagradili na izvoru priprostu kapelicu, i tamo je dolazilo sve više ljudi da se mole. No, mjesne vlasti nisu uzele ozbiljno ova ukazanja, prijetili su Bernardici i njezinoj obitelji i pokušali su zatvoriti kapelicu.

Tad su se počela događati čudesa. Neki slijepac, koji je oprao oči u vodi izvora, progledao je. Neka majka, susjeda Bernardičina, umočila je svoje umiruće dijete u izvor, i mališan nije samo živio nego je postao jak i zdrav, kao još nikad u svom životu. Ovo dijete trpjelo je od bolesti kostiju, koja mu je posvema paralizirala noge, a koja se pogoršala uslijed žestokih grčeva, pa je liječnik izjavio, da je njegova smrt „samo pitanje sati". Donijevši djetetu potpuno ozdravljenje u 24 sata, ovo ozdravljenje učinilo je duboki utisak i u liječničkim krugovima. Sad su ljudi iz okolice počeli sve više donositi svoje bolesnike u Lurd.

Konačno je Crkva imenovala komisiju, da istraži događaje. Iza 4 godine proučavanja ona je dala pravo Bernardici i izjavila, da su se dogodila nekoja ozdravljenja, koja se moraju smatrati protivna svima poznatima biološkim zakonima. Konačno je god. 1932., oko 54 godine poslije svoje smrti, Bernardica proglašena svetom u Rimu u crkvi sv. Petra. Kod ove svečanosti je bio prisutan 77 godišnji starac, Louis-Justin-Bonhohorts, koji je dugovao, život Bernardici. On je bio ono umiruće, paralizirano i od grčeva izmučeno dijete, koje je bilo među prvima, koji su čudom ozdravili u Lurdu.

Premda je Crkva odmah u početku priznala autentičnost lurdskih čudesa, liječnički svijet to je i dalje nijeko. Kroz mnogo godina liječnici su izjavili, da Bernardica „trpi od halucinacije", a da su ti navodno čudom ozdravljeni bolesnici žrtve „pogrješne dijagnoze", „histerije", „autosugestije". Lurd je bio smatran za Meku primitivaca i licemjera.

Mladi liječnik sveučilišta u Lionu bio je god. 1903. ismijan, kad je ustvrdio, da je neki tuberkulozni bolesnik, kojega je on liječio, čudom ozdravio u Lurdu." S takvim idejama, dragi gospodine", rekao mu je hladno rektor, „ne možete očekivati, da vas naš akademski kolegij primi u svoje članstvo". „Kad je tako", odgovorio je mladi liječnik, „morat ću se obratiti na drugo mjesto". Otišao je u New York, na Rockfellerov institut, i godine 1912. kao rezultat istraživanja, što ih je tamo vodio, dobio je Nobelovu nagradu. Zvao se Alexis Carrel.

Tvrdoglava profesionalna predrasuda protiv Lurda počela je pomalo popuštati. Liječnički ured, osnovan u Lurdu god. 1885. radi znanstvenog proučavanja navodnih ozdravljenja, privukao je u Svetište sve veći broj liječnika svaka vjera, radoznale, o čemu se zapravo radi. God. 1893. glasoviti neurolog Jean Martin Charcot pisao je u prilog ozdravljenja pod naslovom **»Vjera koja liječi«.**

Kad je god. 1906. direktor nekog pariškog lista započeo u štampi oštru kampanju, da se u ime higijene zatvori Lurd, uslijedio je neočekivan bučan odgovor. Neki liječnik u Lionu (grad, iz kojega se je pred nekoliko godina udaljio Alexis Carrel) sakupio je potpise 3.000 liječnika, koji su potvrdili, kolike su neprocjenjive usluge učinjene u Lurdu mnogim bolesnicima, »koje mi liječnici nismo mogli izliječiti«., i zahtijevali su, da se Lurdu ne čine nikakve smetnje.

Od tada su izašle mnoge knjige uglednih ličnosti liječničke znanosti, koje ispituju lurdske fenomene i izlažu važnije slučajeve ozdravljenja. Ali što je najviše pridonijelo promjeni javnog mnijenja i znanstvenog svijeta, bila su sama ozdravljenja, živi dokaz, kome je teško naći obrazloženje.

U prosincu godine 1900. Gabriel Gargam, poštanski činovnik, sređivao je poštu u poštanskim ambulantnim kolima brzog vlaka za Orleans, kad je uslijed sudara vlak sveden na hrpu podrtina. Gargam se probudio na bolničkom krevetu, povijen od glave do pete. Zgnječen među podrtinama vlaka nalazio se na kraju života: imao je slomljenu ključnu kost, a kičmu neizlečivo ozlijeđenu, te druge udove posvema paralizirane. Najmanji pokret prouzrokovao je povraćanje pa se morao hraniti uz velike muke sa sondom.

Iza 20 mjeseci boravka u bolnici Gargam je slabio svaki dan sve više. Već nije mogao gutati. Konačno su liječnici obavijestili rodbinu, da je smrt blizu.

Gargam nije bio u crkvi već više od 15 godina, no mati, duboko pobožna žena, nagovori ga, da pođe s hodočašćem u Lurd. Put je izvršen nosilima, a prouzrokovao mu ie neopisive boli.

Bilo je prvog popodneva nakon dolaska u Lurd. Kad je prolazila procesija s Presvetim, Gargam je ležao na nosilima, smrtno nemoćan, skoro bez svijesti, lica troma, hladna i pomodrela. Ali upravo u času, kad je njegova bolničarka mislila, da umire, on je naglo otvorio oči, podigao se na lakat, pao natrag, nu opet pokuša i uspije mu ustati. Paralize je nestalo i povratila mu se potpuna sloboda kretanja .

Bio je dovoden u Liječnički ured, gdje su se oko njega sakupili liječnici i novinari. Piše jedan od njih: »Gargam je došao uvijen u dugi ogrtač. Stupio je napred: Skelet. Jedino široke i žive oči živjele su u mršavom i mrtvačkom licu.« Ali sad je Gargam mogao odbacili sondu, hranio se normalno, i u nekoliko dana dobio je devet kila. Kad se povrati kući, liječnik ministarstva pošta rekao mu je, da može odmah nastupiti službu.

Njegov slučaj napravio je veliki utisak. 60 liječnika, koji su ga ispitivali u Lurdu saglasili su se, da se ozdravljenje ne može znanstveno protumačiti. Gargam je međutim imao najveće poteškoće, da uvjeri nevjerne željezničke činovnike, da mu povuku penziju. Služilo ga je dobro zdravlje, dokle god je živio. Dolazio je svake godine u Lurd služeći kao nosač nosiljki sve do svoje smrti god. 1952. u dobi od 83 godine.

Gospođa Marija Bire, iz Lucona, mati šestero neodrasla djece, trpjela je od teške glavobolje i vrtoglavice, dok nije oslijepila. Kad ju je liječnik okulista pregledao, rekao joj je: »Neugodno mi je reći, gospođo, ali očni živci su potpuno uništeni. Bojim se, da se ne može ništa učiniti.«

Poslije nekoliko mjeseci gospođa Bire otputuje u Lurd u pratnji svoga liječnika i najstarije kćeri. Kod Špilje, kamo je bila dovučena na kolicima za invalide, najednom se podigne i reče: »ah, vidim Gospu!« Padne natrag na stolicu onesviještena. Kći je mislila, da joj majka umire, ali gospođa Biré brzo se osvijesti i primijeti, da opet vidi.

P E T A R

Dva tisućljeća nisi sklopio oka
ni jedne minute:
pučina zna biti zla i duboka
i onda, kad virovi šute.

Tvoje su oči budne i vjerne,
jer davne plačaju duge;
snage su ljubavi Tvoje neizmjerne
i ne čekaju više
do pijetlove pjesme druge.

Sagradio si svojim vrućim plačem,
sred Kajfina sumračnog dvorišta,
moć svoje Crkve pred ognjem i mačem,
moć koju neće nadvladati ništa.

Upoznao si paklensku strahotu
odricanja od Onog što nas ljubi;
otkloni od nas bijedu i sramotu —
da Ga zataji naša riječ bezumna
pred svima što su neuki il' grubi!

Vodi nas kroz sve časove zlehude!
Bog je nad Tobom iznad tla i vedâ;
Njegova volja uvijek će da bude
stijeg Tvojeg vječnog, pobjedničkog broda.

Pučina zna biti zla i duboka
i onda, kad virovi šute.
Dva tisućljeća nisi sklopio oka,
zbog sreće duša naših,
ni jedne minute.

Pučke misije u Rimu. U korizmi održavale su se u Rimu pučke misije. Sa pripravama počelo se već prošlog decembra. Po samostanima se mnogo molilo za njihov uspeh. Propovedalo se točno po planu po svim 200 rimskim župama od 16—23 marta. Učestvovalo je 20 biskupa i 300 svećenika. Vreme od gluhe nedelje do velike srede posvećeno je bilo radnim mestima: fabrikama, radionicama, uredima, školama, kasarnama i tako dalje.

6. Vjera milijuna

Ivan Martim Šarkò, rođeni Parižlija (1825.—1893.), bio je liječnik za živce i razne duševne bolesti. Proslavio se svojim učenim djelima. Događaji u Lurdu svratili su i njegovu pažnju, pa je uzeo da ih proučava. Rezultate tih svojih proučavanja skupio je u knjizi, koju je 1893. izdao pod naslovom »Vjera koja ozdravlja«. On tvrdi, da su lurdska ozdravljenja učinak čvrste vjere.

Šarkò nije nikad bio u Lurdu. Oslonio se na ono, što su drugi pisali, pa prema tome stvarao svoje zaključke. U isto doba, god. 1892. u kolovozu, neki drugi Parižlija po rođenju, a po ocu Mlečanin, poznati romanopisac Emil Zola (1840.—1902.), došao je glavom u Lurd. Sam se htio uvjeriti o istinitosti ozdravljenja, što se ondje događaju.

Baš je tada bilo u Lurdu veliko hodočašće sa dvadeset tisuća vjernika i tisuću bolesnika. Zola je iskoristio svoj boravak, da se upozna sa svim, što se u Lurdu može saznati. Vidio je svojim očima više ozdravljenih i s njima govorio. Dvadeset mjeseci kasnije izišla je njegova knjiga o tome pod imenom: »Lurd« (1894.). I on priznaje, da u Lurdu vjera ozdravlja, kad piše: — Zar se može protumačiti čudo? Treba vjerovati. Nema se što shvatiti, kad posreduje Bog.

Međutim »vjera«, o kojoj govore Šarkò i Zola i za njima stotine drugih, nije to ona Vjera, o kojoj božanski Spasitelj kaže, da gore premješta i da sve od Boga dobiva (Marko 11, 22—24). Njihova je »vjera« ono, što danas nazivaju sugestijom ili autosugestijom, a to je umišljanje, da si bolestan pa da si ozdravio.

Evo, kako je kasniji slavni Aleksis Karel, u doba, kad je i sam vjerovao u Šarkovu »vjeru«, prikazao tu moć sugestije:

Kad mu je njegov drug iz mladosti, dobar vjernik, spomenuo, da Bog može mijenjati prirodne zakone, koje je sam postavio, Karel odgovara:

— Ako ima Bog, čudo je moguće. A da li stvarno postoji Bog? I da li Djevica postoji negdje drugdje osim u našim mozgovima? I kako ja to mogu znati? ... Čudo je aspurdno, nema sumnje. Ipak, ako je ono tako ustanovljeno, da možemo biti sigurni, da se nismo prevarili, onda će ga trebati priznati...

— Ali koja su to ozdravljenja, koja bi ti morao ustanoviti, pa da priznaš čudo? — pita prijatelj dalje.

— Nenadno ozdravljenje neke organske bolesti. Na primjer, da raka nestane... Sve su to osjetljiva pitanja. Toliko vjekova su ljudi držali, da se histeričke paralize ne mogu izliječiti, ili nervozne artrite, a sada znamo, da ih može nestati u jedan čas. Šarkò je dokazao, da je njihovo ozdravljenje sasvim naravna stvar. Dokazano je, da očitovanje napregnute volje mnogih tisuća ljudi izlučuje neki fluid, neku snagu, koja se osjeća kad je čovjek usred velika mnoštva, i da ta snaga ima možda ljekovitu moć... Kad se radi o potpuno organskoj bolesti, ta je snaga, bez ikakve sumnje, nedovoljna... No u takve se stvari može vjerovati samo, kad se vide!

— A da koju vidiš, bilo bi ti neugodno, jer bi to oborilo sve tvoje pretpostavke.

— Kad bi mi se dopustilo da vidim neki pojav tako zanimljiv, tako nov, žrtvovao bih sve teorije i pretpostavke ovoga svijeta. Ali se nimalo ne bojim, da će mi se takvo što dogoditi. S druge strane, došao sam ovamo da budem dobar stroj za registriranje, ništa drugo... Ipak ti jamčim, ako vidim, da se i samo jedna rana u jedan čas zatvorila pred mojim očima, ili ću postati zanesen vjernik ili ću poludjeti. Ali mi se to ne će dogoditi...

A ipak mu se upravo to dogodilo nekoliko sati kasnije, kad je svojim rođenim očima gledao, kako bolesnica Marija Baji ozdravlia ne od jedne rane, već od strašne organske tuberkulozne peritonite!...

To ozdravljenje djelovalo je na dr. Karela neopisivo potresno. Njemu se doista činilo, da će poludjeti. Sam je opisao nesravnjive utiske toga dana, koji je odlučio čitavim niegovim životom i radom. Raspoloženje niegove duše u onim burnim časovima prekrasno se ocrtava u molitvi, što ju je sam, u tihoj noći, molio:

— Djevice slatka, koja pomažeš nesretnike, što te ponizno zazivlju, štiti me. Ja vjerujem u Te. Ti si htjela odgovoriti na moju sumnju očitim čudom. Ja ga ne umijem vidjeti, ja još sumnjam. Ali je moja najživlia želja, najviši cilj svih mojih težnja, da vjerujem, potpuno, slijepo vjerujem, bez daljih diskusija, bez kritika... Tvoje je Ime slađe od jutarnjeg sunca. Uzmi Ti nemirna grešnika, kojemu je srce u oluji, čelo u naborima, koji se izjeda u traženju nekakvih tlapnja. Pod dubokim i tvrdim naumima moje razumske oholosti leži — na žalost još prigušen — jedan san, najčarobniji od svih snova, a taj je: vjerovati u Te, ljubiti Te, kao redovnici priproste duše...

Vidjeli smo u prošlom broju, da je dr. Karel opet našao svoju Vjeru iz djetinjstva, ali i da je ostao učenjak prvog reda. On je slučaj Marije Baji opisao po svim najstrožim pravilima i mjerilima liječničke nauke i kritičke analize, tako da je njegov potanki izvještaj o tome glasoviti dr. Boasari, predsjednik lurdskog Liječničkog ureda, mogao nazvati: »uzorom nepristrasnosti i točnosti«. Ovaj ga je kasnije i tiskao u nekoj svojoj knjizi.

Jednom prigodom, god. 1930., dakle dvadeset i sedam godina poslije svog doživljaja u Lurdu, isti je dr. Karèl rekao svom prijatelju učenom Monsinjoru Josipu Belnèju: — Čudo je izvanredan događaj, koji se nikad ne događa osim u vjerskoj sredini, na zaziv molitve«.

Ima ljudi, i mnogo, koji kažu: — Kad bih vidio, da i svi bolesnici ozdrave u Lurdu, nikad ne bih vjerovao u čudo...

Jedan je od takovih bio i Jakov Anatol Tibè ,poznatiji pod pseudonimom Anatol France (1844.—1924.), također Parižlija i Nobelovac, slavljeni romanopisac. On je istomu Preč. Belneju, god. 1914. baš pred samom Spiljom u Lurdu, rekao: — Da vidim nogu, kako iznova raste, ne bih priznao čuda. Ja bih sebi rekao: U nekom slučaju čovječja noga može opet izrasti kao nožica u morskog pauka...

Te izjave mogu biti i »duhovite«, ako hoćete, ali dokazuju onu veliku istinu, da je Vjera dar Božji! Nije dosta ni očito čudo vidjeti, pa da uzvjeruješ. Mora ti priskočiti u pomoć Milost s neba...

Hvala dragom Bogu, što ima mnogo više onih, koji u Lurdu osjećaju višu Moć, koja ondje djeluje, moć s neba! Milijuni ljudi i žena, odraslih i djece, zdravih i bolesnih koji su se u ovo sto godina izmijenili pred onom svetom Spiljom, gdje je mala Bernardica osamnaest puta ugledala divno lice Nebeske Kraljice, nisu se stidjeli svoje Vjere! Oni su vjerovali u Boga, vjerovali su u Isusovu Majku, vjerovali su, da Bog može po Mariji i čudesa činiti! Vjerovali su i molili su, i njihova je molitva bila mnogo puta uslišana! U Lurdu zaista »ozdravlja vjera«, ali prava sveta Vjera, po pravoj i žarkoj molitvi!!

Ne radi se samo o živčanim bolestima. Paće sve takve bolesti, pa one u Lurdu i ozdravile s najočitijim znakovima čuda, već unaprijed se odbijaju u službenom Liječničkom uredu za konstatacije ozdravljenja! Samo organske bolesti, potkrijepljene najsuptilnijim svjedodžbama, ako su u Lurdu ozdravile, primaju se, u tom najstrožem znanstvenom Uredu na svijetu na ispitivanje. I proći će godine i godine, dok stotine stručnjaka izreku svoje konačno uvjerenje, da se tu radi o ozdravljenju koje se naučnim putem ne može protumačiti nikakvim prirodnim zakonima.

Od po prilici deset ,tisuća velikih ozdravljenja poznatih kao »lurdska čudesa«, samo ih je, do danas, priznato oko pedeset kao ona koja nadmašuju prirodne sile i ne mogu se nikako smatrati naravnim ozdravljenjima. Vrhovna crkvena vlast nije ni za ta izjavila da su prava čudesa!

Lurd nije niti će ikada biti »neka tvornica čudesa«! Svetoj Crkvi ne treba takvih tvornica. Lurd je i ostat će sveto mjesto, kamo se stječu milijuni vjernika, da se u žarkoj molitvi utječu svojoj nebeskoj Majci. Da Joj kažu svoju iskrenu ljubav, svoje pouzdanje u Njezinu moć i pomoć, svoju dietinju zahvalnost za Njezinu dobrotu i majčinsku brigu za svoju djecu na zemlji. Oni Joj pokazuju i svoje nevolje, svoje potrebe, svoje bolesti i rane, a dobra Majka nekad i čudom izliječi te patnje, ali svaki put Ona pruži utjehu, koju samo Vjera može da pruži. — — — — —

(Nastavit će se)

BIJELI PLAŠT

(Nastavak)

Mladi radnik još uvijek nije čuo korake dolazećih. Govorio je ženi:

— Ja te vidim prvi put. Ne znam tko si, ni što si. Ne običavam poslušati na prvu riječ nikoga...

Bilo je to odbijanje posve mirnim glasom, bez pokreta. Na drugom kraju ulice pojavila se duga prilika nekog čovjeka sa poderanom kapom i batinom u ruci.

— Slavice: — viknuo je on prema ženi.

— Janko! — zavrištala je žena i potrčala prema njemu. — Dolaziš u pravi čas! Spasi me! Ovaj čovjek me napada... Sada će vama moj muž pokazati...

No, izgleda, da je muž bio pijan, a isto tako da nije previše vjerovao svojoj ženi, pa se uopće nije obazirao na njene riječi, samo ju je udario pesnicom u leđa i povukao za sobom.

Tek sada se mladi radnik okrenuo prema Svjetlanu i Ivici.

— Hrvoje! — kliknuo je zapanjeno Svjetlan. Zagrlili su se srdačno.

Hrvoje se nije bio ni malo promijenio. Njegovo lice koje nikad nije bilo lijepo, nosilo je neizbrisiv izraz neke dječačke vedrine i dobrote.

— Svjetlane! Svjetlane! — opetovao je nekoliko puta. — Tko bi mislio da ćemo se ovako nenadno sresti?

— Tražili smo te često, — rekao je Svjetlan. — Ali, u vašem starom stanu nisu znali reći — kamo ste otputovali. Jeste li opet u Zagrebu?

— Jesmo. Ja radim u tvornici. Mama više nije onako zdrava kao prije, a Franjica — uvijek isto...

Pitao je o Svjetlanovim roditeljima o njegovim planovima. Svjetlan ga je pozvao da dođe k njemu

već istog dana, navečer, kada se bude vračao sa rada. Ni jednom riječi nisu spomenuli neobični događaj sa onom ženom.

Kada su Svjetlan i Ivica sami nastavili put, dječak je rekao porugljivo:

— Zašto ovaj Hrvoje nije pošao s onom ženom, kad ga je zvala? On uopće nije muškarac.

Baš zato je muškarac jer nije pošao, — odgovori Svjetlan. — Pravi muškarac se ne da povlačiti kao krpa za svakom ženom na cesti... On nije slabić, on je jak. I nikad neće biti bijedan u svojim očima, jer zna da može uvijek i u svakoj situaciji vladati sebi. A to je strašno teško...

— Ja bih pošao. — reče Ivica.

— Tvoje godine su lude, ali zato ne moraš ti biti lud. Premda ima ljudi koji su takvi i nakon izlaska iz ludih godina...

— Je li gotova propovijed? — upita Ivica. — A sad mi reci, jesi li ti uvijek ovako postupio, kao Hrvoje? Reci istinu, jer ćeš se morati zakleti!... Svjetlan se zbunio. Znao je da nešto mora odgovoriti. Znao je da će ga nepodnosivi dječak tjerati na zakletvu. A nikako nije željeo da mu se šmrkavac smije i da ga izruguje cijelim putem.

— Nisam uvijek ovako postupio, — izgovori teško i sav pocrveni. — Pustimo to!...

— Hahaha. — uživao je i savijao se u smijehu. — Znao sam to. Znao sam. A sad mi pripovijedaj o svemu...

Svjetlan je šuteći brzao naprijed. Ponovo je osjetio nečisti teret mladića u velegradu: suludi primjeri gadne pohote svuda oko njega, na pločniku, u kinodvorani, u stanovima, u gostionicama. A to se presipa u domove, u škole, u najranije godine gradskog djeteta. Talasi blata i kala zapljuskuju sve veću masu ljudi skupa sa tehnikom, koja se otrgnula čovjekovim rukama i zavladala njim i guta ga; zajedno sa modernom civilizacijom bez kulture, sa tom lješinom bez duše, bez života, koja nesmiljeno truje zrak oko sebe.

Rijetki su bili Svjetlanovi drugovi koji su bili posvema zaštićeni od ovog otrova. A, na žalost, bili su također rijetki i oni koji su tonuli u mrak, a nisu se pomirili sa mrakom. Malo je bilo onih koji su dohvatali površinu kalnog oceana propasti i znali gdje su obale i kako treba ploviti do njih.

Ne, ni Svjetlan nije bio slobodan od otrovne pare koja ga je znala obuzeti i gušiti. I onaj osjećaj tereta katkada se najlaganije, najlakomislenije, skidao zaronjavanjem u močvaru kalnih misli i želja.

Tako se dogodilo sad.

Dječak je kao vatrom pekao trošni oklop Svjetlanove čvrstine, tako da je popuštao sve više. Bez prekidanja slušao je Ivičine riječi, koji je bestidno brbljao sve o čemu je slušao ili slutio, čemu je prilazio zapaljenih osjetila i neuređenih pojmova.

Na Svjetlanu je bilo da prihvati taj razgovor. Da nezrelom dječaku govori o svemu tome — prirodno, istinito. Da mu razjasni zdravo i pravo sve što ga muči i o čemu ima, kao većina gradske djece, kao i sam što je imao, posve izopačene privide u svijesti.

Slabost je pobjedila. Svjetlan se zabavljao Ivičinim pripovijedanjem; nasmijao se u više navrata njegovom neznanju, a to je dječaku davalo sve više volje da ne prestane sa nedoličnim brbljanjem, sa kopanjem njuške (u koju se lako pretvori ljudsko lice) po najdubljim dubinama kaljuže, koju su, također, ljudi načinili od svježeg božjeg izvora. Najljepši susret između čovjeka i žene, koji će dati život novom čovjeku, ljudi su otrgnuli od cilja, oduzeli su mu pravu svrhu i pretvorili ga u zabavu radi zabave, u protuprirodnost od tisuću vrsta. I kako se sve, što je protiv prirodnog božjeg zakona, osvećuje teško i strahovito, tako se događa i ovdje. Razgranjuje se korov u srcima sa bezbrojem otrovnih trnova, koji od zdravog ljudskog biča sa dušom i srcem — živog mrtvaca čine, kojem ne preostaje do pomisli na jelo i lažnu ugodnost, na prolazni posjed i neminovnu smrt tijela i duše.

I kad mu se činilo da se najlagodnije zabavlja, Svjetlan je osjetio udarac u svijesti, opomenu savjesti:

— Ti si poludio, — viknuo je na Ivicu. — A ja sam stoput veća budala, jer slušam tvoje gadosti: Pa to sve uopće nije tako kako ti sebi utvaraš...

— Nova propovijed će izostati, jer smo upravo stigli do moje kuće, — prasnuo je u smijeh Ivica.

Svjetlan ga je pogledao. Oči su mu se krijesile. Je li to bilo samo od raspojasane nečiste mašte? Dodirnuo mu je rukom čelo.

— Pa ti si vruć kao kotao! — viknuo je. — Odmah idi gore i neka ti mama mjeri temperaturu! Čuješ li?

— Baš mi ništa nije, — odgovori Ivica. — Još danas imam nogometnu utakmicu u školi...

I odjuri u vežu.

Zamišljeno se vračao Svjetlan svojoj kući.

MLINSKI KAMEN

Hrvoje se dugo zadržao kod Svjetlana. Htjeli su doznati svaku pojedinost od onog dana, kada su se nenadno rastali. Hrvoje reče da su morali ostaviti grad i povući se na selo, jer nisu mogli izdržati skupoću. Osim toga dogodilo mu se da su ga još dva puta napali oni mladići, koji su vjerovali da je on kvario predstavu pariške plesačice. Majka to nije htjela više trpjeti, pa su neopazice, u jedan dan, otišli iz grada. Sad su se opet vratili, jer je tvornica na selu, u kojoj je Hrvoje radio propala i prestala sa radom.

Baš su pripovijedali o mami, kako je mogla teško stradati pod kolesima tramvaja, kad ona uđe, zabrinuta lica, sa neugodnom vijesti:

— Nastavit će se —

Južni Vietnam radi na tome da ukalemi katolička verska i moralna načela na zdravu drevnu azijsku kulturu te da pokaže ostalim azijskim zemljama put u sretniju budućnost. U pokrajini Quinhon kršćanstvo se izvanredno brzo širi zahvaljujući velikom broju laičkih apostola, koji pomažu preopterećene svećenike.

MAJKO NAŠA

Majko naša, majko dobra,
sva milino čistog plama,
obasjavaš svijeta staze,
do vijeka Ti budi s nama.

Blagoslovi naše prošnje,
utjehom nam srca povi,
pozlati nam radost svaku,
vodi nas u život novi.

Vječno sunce, nado mila,
milost Ti si, sjaj života,
uza Te već bijede nema,
sva si sreća i ljepota.

Majko naša, majko dobra,
zaštitnica budi nama,
milosrđe Božje moli,
do vijeka Ti budi s nama.

DOVRŠAVA SE ZGRADA SV. ANTE U BEOGRADU

U glavnom gradu naše države izgrađuje se postepeno i ustrajno jedna katolička crkva, koja bi cijelom svojom pojavom mogla ponosno stajati usred glavnog grada svake druge države Zapada ili Istoka. To je velebna crkva sv. Ante, o kojoj smo već u našem listu opetovano pisali, naročito prije godinu dana (mjesec juni i juli). Pisali smo ne samo mi, nego i mnogi drugi časopisi, dosta njih van naše države.

Čim više se ta crkva izgrađuje i dobiva svoje pravo, konačno lice, tim više upada u oči i skreće na se pažnju svojim originalnim izgledom, svojom arhitektonskom zamisli i razradom svojom solidnom izgradnjom. Na svakog posjetioca čini ta crkva snažan dojam skladne, umjetničke i monumentalne tvorevine sakralne arhitekture.

Najnoviji radovi na njoj svratili su opet našu pažnju, jer oni obilježavaju završetak jednog novog razdoblja u njenoj izgradnji. — Prije dvije godine završena je jedna veća etapa njezine unutarnje izgradnje konačnim uređajem glavnog oltara i montiranjem velike bronzane figure sv. Ante koju je davni prijatelj crkve, kipar Ivan Meštrović izradio g. 1954. baš za beogradsku crkvu sv. Ante. — Sticanjem prilika rađeno je zadnje dvije godine na uređenju i dovršenju njezina vanjskog izgleda. Crkva je opasana skroz unaokolo sa dva bijela pojasa od umjetnog kamena. Tim je unešeno više vedrine u jednolični crkveno-zagasiti okruglasti struk crkve. Slično je uređeno i pročelje crkve. Svi obrubi vanjskih prozora presvučeni su također umjetnim kamenom. Podnožje crkve obloženo je izvana velikim glačanim kamenim pločama i zaštićeno širokim betonskim pločnikom, a teren oko crkve sveden na svoju konačnu visinu.

Sada je u toku izgradnja velikog predvorja (atrium-a) na ulazu u crkvu, koje bi trebalo biti gotovo do Svečeva blagdana. Predviđeno glavnim nacrtom prof. Plečnika, to predvorje treba ne samo, da zaštiti glavni ulaz od vremenskih nepogoda, nego treba da ukrasi na osobiti način cijelo pročelje i da njegovu okomitu liniju spusti polagano

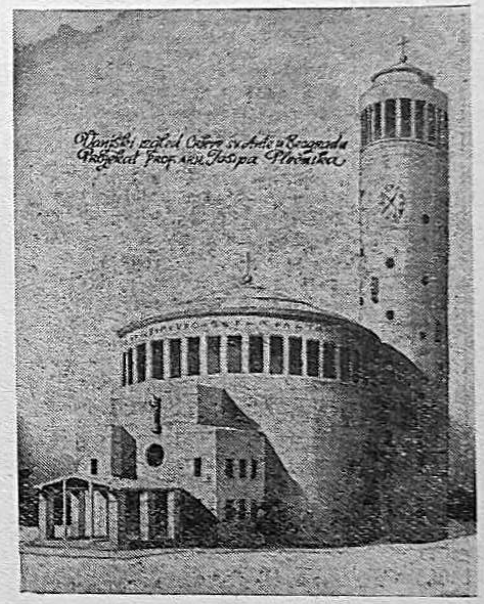

i stupnjevito na zemlju. Povišena, široka, betonska lijepo tarasana ploča sa stepeništem i pločnikom naokolo, sa 12 stupova, koji iz nje izlaze i drže na sebi lagani krov, a ujedno drže počasnu stražu posjetiocima crkve pri njihovu ulazu u glavnu lađu, to je sastav novog crkvenog predvorja (atrium-a), koje djeluje vrlo impozantno i upotpunjava vrlo skladno vanjsko obličje crkve (koje vidite na ovoj slici).

Svake hvale su vrijedni brojni prijatelji crkve i Svečevi štovatelji koji su omogućili i ovu najnoviju etapu izgradnje crkvene vanjštine. Pogled na ostvareno djelo dat će im hrabrosti, da nastave i dokrajče još preostale radove na potpunom dovršenju tog monumentalnog objekta sakralne arhitekture „kojim se može dičiti Beograd" i svi kršćani u njemu.

Knjiga u svetu. Godišnje se štampa oko pet milijardi knjiga, dakle dve na jednog čoveka. Tri četvrtine svih knjiga štampa 10 država. 70% svih prevoda izlazi na 4 svetska jezika. Već 10 godina zauzima Rusija sa Ljeninom u prevodima prvo mesto, iza nje Francuska sa Žil Vernom, onda Britanija sa Sekspirom, a za njom Amerika sa Žak Landonom. — Servantes dolazi neposredno ispred pape Pije XII, i sv. Augustin ispred Voltera. Samo dve žene izgleda da su našle simpatije internacionalne publike, i to dve Anglosaksonke: Pearl Buck i Agatha Christie. Nije poznato koji autor je najviše čitan, ali izgleda da drži rekord Biblija. U knjižnoj produkciji zauzimaju religiozne knjige neznatan udeo: U Francuskoj, Španjolskoj, Belgiji, SAD 7%, u Nemačkoj, Holandiji Švedskoj i Portugalu jedva 6%.

Među Parižanima prosečno je 15% praktičnih vernika. Od 5 155 000 Parižana oko 650 000 njih dolazi nedeljom na svetu Misu. Po nekim župama postotak se penje do 38, dok u nekim stiže tek do 6,25. U samom gradu prosečni postotak praktičnih vernika iznosi 18, a u predgrađima 12,5. Jedna trećina dece koja su već primila svečanu Pričest u 12 ili 13 godini života prestane vršiti verske dužnosti. Kod muškaraca se ponovo penje sve do 10% u blizini 80 godina, a kod žena dostiže 17% u starosti od 75 godina. Ženski svet je redovno jače zastupan u verskom životu, i to od najnežnijeg doba. Ženjeni muškarci od 35—65 godina redovno bolje posećuju misu nego samci ili udovci istih godina, dok su neudate žene bolje vernice od udatih. Kod ljudi koji se žene i koji stupaju u zvanje verski život je na najnižem stepenu.

SSSR. Ruski metropolit Nikolaj tvrdi da je danas u SSSR još uvek 25% stanovništva koje se priznaje vernim. Pre oktobarske revolucije taj se procenat penjao na 60%. Danas ima u Sovjetskom savezu nekih 35 000 svećenika i oko 5 000 monaha, koji se izdržavaju poljodelstvom i zanatom.

Pokraj Lisabona podiže se visok spomenik Kristu Kralju. Postolje stoji na vrhu brda visokog 200 metara. Postavak će biti visok 82 metra, a kip sam 28 metara. Postavak će pretstavljati četiri šuplja stuba koja će tvoriti trem visok 79 metara. Sav spomenik će biti težak 40 000 tona.

Treći izabrani biskup u Kini. Kako je bio zatvoren dosadašnji ap. administrator u Kantonu Dominik Tang, skupilo se 5 marta o. g. 24 svećenika, sami članovi patriotskog udruženja, da izaberu novog biskupa. Između pet kandidata izbor je pao na Čan Ji Sin-a. Posle izbora novi biskup je položio zakletvu, a svećenici su mu poklonili biskupski prsten. — Takav postupak je atentat na božjepravni ustav Crkve, prema kome dolazi sva vlast odozgo.

Australija ima sada preko 10 miliona stanovnika, od kojih nešto preko dva miliona katolika. U poslednjoj godini broj katolika je porastao za 205 507 vernika. Katolici imadu 2 013 svetovnih i 1 091 redovničkog svećenika te 1 330 semeništaraca u 37 semeništa. Sem toga katolici raspolažu sa 8 univerzitetskih koleža, 126 dečačkih i 263 devojačke srednje škole i sa 1381 osnovnom školom i dečjim vrtićem.

Pretsednik Irske republike M. Sean Kelly će biti prvi nosilac novog stepena Pijevog ordena Zlatne ogrlice, koji će otsad redovno primati kao najviše odlikovanje samo suvereni.

Abe Pier je morao zbog fizične i duševne iscrpljenosti odložiti vodstvo svojih ustanova te ih prepustiti jednom od svojih vernih pratilaca. Sam se leči na klinici Pramžer u Švajcarskoj. Izjavio je da ga publicitet oko njegove ličnosti umara i napunjuje stidom. Kult moje ličnosti je izdaja mog poslanstva. Ne meni, nego siromasima, gladnima i bednima se valja obraćati.

Grčka je dobila za katolike bizantinskog obreda novog egzarha P. Hijacinta Gad. Novi se egzarh rodio 1912 na ostrvu Syra, učio je u grčkom zavodu u Rimu, bio urednikom katoličkog lista „Katholiki". Za biskupa ga je posvetio palestinski nadbiskup Msgr Hakim. Pravoslavni atinski fakultet je želeo da do tog imenovanja ne dođe. Na Papin dan došlo je u Atini pred katoličkom katedralom do demonstracija, u kojoj su učestvovali pravoslavni grčki svećenici.

Ap. vikarijat u Port Saidu je ukinut, pošto se većina katolika latinskog obreda posle događaja u novembru 1956 morala otseliti iz tog grada. Ostatak vernika je podređen vikarijatu u Aleksandriji, kome stoji na čelu Kanađanin Msgr Cayer.

Odlikovanje. Ap. delegat za Francusku Afriku došao je u Reo u Visokoj Volti te predao lekaru Dr Fajadet crkveno odlikovanje „Komandira ordena Grgura Velikog" za njegov požrtvovan rad. Kroz 31 godinu taj lekar radi u zdravstvenim ustanovama u Africi. 1955 godine preuzeo je osnivanje socijalnih središta u biskupiji Kudugu u Visokoj Volti. Bez državne pomoći rešava problem pothranjene dece, podiže higijenu stanova, odevanja, stvara uslove dostojnijeg života i uklanja štetne prepreke zdravom narodnom podmlatku. Njegovo se delo proteže na teritoriju od 300 km² odnosno na 500 000 stanovnika.

Broj razvoda braka u Belgiji pada. 1920 godine bilo je u Belgiji 2 195 razvoda, u 1930 već 2 491. U godini 1947 ima najviše razvoda — 6 285. Idućih godina razvoda ima sve manje dok u 1956 ne stignu na 4 313. Te godine je bilo samo u Brislu 1 295 razvoda, a u čitavoj Flandriji 1 281.

Veliki i mali. Ogromna Brazilija sa svojih 53 miliona stanovnika, od kojih iznad 50 miliona katolika, svakako je najveća katolička zemlja na svetu. — Ako s njome uporedimo malu Holandiju, u kojoj živi katolička manjina od 4 miliona vernika, iznenađuje nas da ova poslednja ima više svećenika nego prva. A ne samo to, nego u samoj Braziliji radi oko hiljadu holandskih svećenika, tj. više nego 10% svih brazilijanskih svećenika.

Senzacionalno otkriće. Francuski arheolog Jean Perrot otkrio je u Bersabe (Beersheba) u Palestini podzemna naselja koja potiču iz 4. hiljadugodišta pre Krista. Ti stanovnici su pripadali prvobitnoj sredozemnoj i jermenoidnoj rasi. Obrađivali su zemlju, gajili stoku. Živeli su pod zemljom da bi se zaštitili od vrućine. Metalnog oruđa još nisu poznavali.

Junaštvo. U Kini se vrši sve jači i otvoreniji pritisak na katolike, da se potpuno otcepe od Svete Stolice i da osnuju svoju nacionalnu katoličku crkvu, koja bi bila potpuno poslušno oruđe u rukama onih koji ni Boga ne priznaju. U tom cilju sazivaju se zborovi i konferencije, na kojima moraju učestvovati crkveni pretstavnici. Na jednom takvom zboru u Pekingu nastupili su biskup Petar Josip Fan iz Paotinga (Hopeh), ap. administrator Pavle Čang iz Šepingkai i generalni vikar Ambroz Wan iz Lo-Šan te su osudili pokušaj šizme, pozvali katolike na molitvu i na vernost katoličkoj Crkvi.

Umro najstariji kardinal. Krajem marta umro je u Rimu 93 godišnji kardinal Aleksandar Verdi. Zbog visoke starosti pokojnik je povučeno živeo već duže vremena u nemačkom franjevačkom samostanu u Rimu. — Rodio se 1865 u Napulju, 1888 bio posvećen za svećenika, položio je tri doktorata: iz teologije, crkvenog i civilnog prava, 1894 stupio je u kongregaciju svetih obreda. 1915 postao je njenim sekretarom. 1925 postao je kardinal đakon, a 10 godina kasnije kardinal svećenik; za biskupa nije bio nikada posvećen. Njegovom se smrću broj kardinala snizio na 56, među kojima ima 18 Italijana.

Gana. Kwame Nekrumah je na poslednjem skupu katoličkih studenata u Akri vrlo lepo govorio o misionarima, kojima se treba zahvaliti za preporod Afrike. »U Gani smo posebnu zahvalu dužni misionarima. Kao kršćani moramo biti spremni da se suočimo sa situacijom na svetu, koja nam se katkada zgadi, ali to je naša stvar. Nikada ne prestajem ponavljati: Ja ne bih bio to što jesam bez misionara. Većinu svojih principa naučio sam od misionara P. Fishera, kome su me moji roditelji pretstavili i koji je doneo veru u moju zemlju. — Setite se da onaj koji se moli, lepo se i vlada. Ja vas podsećam samo na taj osnovni princip, da vidite sami kakvim snagama raspolažete. Ova se zemlja ima razvijati u kršćansku zemlju. Trenutno je u Gani 1,3 miliona kršćana, od kojih 49% katolika«.

Kina. Kinezi imaju običaje koji se često razlikuju od evropskih. Izgleda da se razlikuju i po načinu hapšenja. Na ovakav način je bio aretiran P. Zi. — Crkva je bila puna vernika, koji su došli da slušaju večernju propoved, prisustvuju pobožnosti križnog puta i poklone se presv. oltarskom Sakramentu. U to vreme došla je u crkvu policija, aretirala patra i odmah mu metnula okove na ruke. Pater je prolazio kroz crkvu blagosiljajući vezanim rukama svoje vernike. Deca, koja su pevala, još su bila u crkvenim odelima. Spontano su se poređala u procesiju i pratila svećenika do crkvenih vrata. Narod je klečao, i mnogi su plakali.

Verni sindikalisti. Pretsednik federacije radničkih sindikata C. I. O. u Americi, napisao je u brošuri: Mi ljudi od radničkog pokreta tražimo duhovno jedinstvo među ljudima dobre volje. Različite su rase, verovanja, boja kože, način života, različiti su problemi koji se stavljaju pred savremeno čovečanstvo — ali postoji ista temeljna istina, prema kojoj može svaki čovek težiti. Pravedni Bog nam u tome pomaže. I mi se svi tražeći tu istinu ujedinjujemo.

David Mc Donald, pretsednik radničkih sindikata čelične industrije izjavljuje: »Moja mi je religija bila utešna i davala je podlogu mojoj sindikalnoj radinosti. Religija vodi moj rad u sindikatu, pošto mi naređuje da služim svome bližnjemu«. — Jakov Potofski, pretsednik ujedinjenih sindikata konfekcijskih radnika: »Moja religija i radnički pokret imaju isti cilj: ostvarenju ljudskih težnji i poštivanje Boga«. — Takve izjave pobudile bi čudenje, kad bi došle od evropskih sindikalnih prvaka. One objašnjavaju zašto u SAD nema posebnih kršćanskih radničkih sindikata.

Redovnici prema vrstama i broju. Prema papinskom godišnjaku 1958 katolička Crkva ima 265 000 redovnika svih vrsta, koji pripadaju 148 različnim ustanovama, od kojih je 26 laičkih. K tome valja dodati 4 svetovna instituta, za koje nema statističkih podataka. — Redovnici se dele na 7 grupa: 1) regularni kanonici, od kojih su najistaknutiji premonstratenzi. Njihov ukupni broj je 3 353. 2) monasi, od kojih su najbrojniji benediktinci sa 11 500. Ova grupa broji 13 161. 3) mendikantski redovi sv. Franje i sv. Dominika. Najbrojniji su franjevci sa 26.320. Ukupni broj te grupe 47 215. 4) grupa regularnih klerika, od kojih su najpoznatiji isusovci sa 33 732. Cela grupa broji 39 765. 5) kleričke kongregacije, kao što su salezijanci, redemptoristi, oblati Bezgrešne, pasionisti. Njihov ukupni broj 96 404. 6) Šestu grupu sačinjavaju družbe sa zajedničkim životom bez pravih redovničkih zaveta, kao što su lazaristi, beli oci, palotinci, afrički misionari iz Liona, merinolci itd. Ukupni broj 19 773. 7) Tu grupu sačinjavaju družbe sa zajedničkim životom su najbrojniji braća kršćanskih škola i braća maristi. Ukupni broj 45 416.

Pregled ženskih redovničkih udruženja je mnogo komplikovaniji i teži. Računa se da ima oko 1 600 takvih udruženja sa oko 800 000 redovnica. Najjača redovnička zajednica su kćeri ljubavi od sv. Vinka Paulskog (Milosrdnice) sa 42 780.

Papa radnicima neke fabrike obuće: Nije potrebno baciti se u naručaj onima koji poriču Boga, kako biste zakonitim sredstvima postigli opravdane zahteve. Crkva je uvek štitila radnika i njegov rad. Ona želi da se pomnoži nacionalni dohodak, da se cene robe zadrže i da istovremeno poraste dobit koja neka pripada onima koji su radili na njenom ostvarenju. Zemlja daće se u odgovarajućem obimu u vlasništvo onima koji je traže. Ova zemlja nikada neće

biti raj, ali neće ni biti više mesto tolikog mučenja, kako se nadamo. Koliko će narod napredovati na putu materijalnog blagostanja, toliko će duhovno napredovati, kako dolikuje ljudskom stvorenju, naročito svesnom, vernom kršćaninu.

Majka desetoro dece u samostan. Amerikanka Mrs Burns, udovica od 62 godine i majka desetoro dece, stupila je u samostan Franjevki u SAD. Njeno samostansko ime je s. Gertruda. Devetoro njene dece isto je stupilo u samostan.

Privlačna kapela. Mnogo posetilaca su imale prošle godine razne zanimljive pariške zgrade, ali rekordni broj nije odneo ni Luvr ni Panteon, niti bivša dvorska kapelica, nego kapelica čudotvorne medaljice u generalnoj kući Milosrdnica sv. Vinka u Rue du Bac. Tu kapelicu je posetilo 900 000 vernika, u njoj se služilo tokom godine 11 000 misa i 200 000 pričesti je bilo podeljeno. U toj se kapelici naime 1830 godine ukazala Majka Božja č. s. Katarini Labure te ju pozvala da dade izraditi čudotvorne medaljice.

Japansko poslanstvo kod Svete Stolice je podignuto na stepen ambasade. 1919 došao je u Japan ap. delegat, koji nije imao diplomatskog karaktera. 1952 godine uspostavljeni su bili diplomatski odnosi i tada je došao u Tokio prvi papski internuncije, koji postaje sada nuncije.

Misije Francuske. Već nekoliko godina postoji u bivšem cistercitskom samostanu Potigny bogoslovija. Tamo se odgajaju bogoslovi, koji treba da budu kao svećenici spremni i osposobljeni za pastoraciju bilo gde u Francuskoj. Ova ustanova, kojoj stoji na čelu kardinal Liernart sa više biskupa, nosi naslov »»Misije Francuske« te ima u bogosloviji trenutno 136 bogoslova, a u pastoraciji drži 81 službeno mesto sa 315 svojih i 50 pozajmljenih svećenika. Ovi se svećenici šalju onim biskupijama, koje naročito oskudevaju u svećenicima, a rade, pre svega u onim gradovima i industrijskim središtima gde su najgore verske prilike, na probuđivanju verskog života među mlakim, nehajnim, verski gotovo mrtvim stanovnicima. Njihov misionarski rad potpada uvek neposredno pod upravu mesnog biskupa.

Moderna laička ustanova. U Kanadi se 1952 godine osnovala ženska laička ustanova »Misionarske oblate«. Njena osnivačica je Luce Lacombe, a njen savetnik je bio P. Parent iz družbe oblata Bezgrešne. Ova se nova ustanova vanredno brzo širila. Prosečno svaki treći dan dobila je novu kandidatkinju, a svaki mesec je osnovala novu stanicu. Danas, nakon šest godina postojanja, ona ima već 700 članica i 73 kuće u 6 zemalja. Većinom su Kanađanke, ali ima i pripadnica iz 16 nacija. Članice se dele u nutarnje i vanjske. Nutarnje rade samo u njihovim kućama, učestvuju u zajedničkom životu, obavljaju poslove, kojima je kuća posvećena. Vanjske članice ostaju gde su bile pre stupanja u zajednicu, ali su povezane sa kućom svoje ustanove. Moraju imati određen dnevni red, primaju preko magnetofona duhovne pouke, konferencije te mogu uvek navratiti u njihovu kuću. Ta se ustanova (institut) posvećuje svim vrstama modernog apostolata. Imaju škole, održavaju knjižare, rade po bolnicama i dispanzerima, obavljaju druge socijalne službe. Svakoj članici slobodno je da stupi u bilo koju žensku kongregaciju, ali se može onda ponovo vratiti u njihovu ustanovu.

Opus Dei je jedan muški laički institut, koji se lepo širi na svetu te ima već u 30 država svoje kuće za razgranati apostolski rad. Kao crkvena ustanova ima od kongregacije za redovnike dekret pohvale i odobrenje za rad. To nije nikakva tajna organizacija, nego mora kao svaka druga crkvena ustanova dobiti dozvolu od mesnog biskupa da može raditi u njegovoj biskupiji. U članstvo se primaju pripadnici svih profesija, ali za svoj profesionalni rad oni snose ličnu odgovornost. Ako ima među njima političara, institut ne prima za njihov rad nikakvu odgovornost. Takvi članovi koji kao vanjski članovi žive u svetu, moraju se držati katoličkih načela, a inače postupaju prema ličnom uverenju.

Finska je dobila 1954 godine prvog katoličkog biskupa nakon reformacije. Ta se skandinavska zemlja vrlo kasno pokrstila, tek u 12 veku. Švedska je glavni deo Finske u 16 veku odvela u protestantizam, a istočni deo potpao je pod uticaj moskovskog patrijarha. Novi katolički biskup latinskog obreda Cobden ima pod svojom jurisdikcijom i vernike istočnog obreda. Za grkokatolike postoji u Rekola mala crkvica, koju vodi neki holandski svećenik istočnog obreda. Na misu mu dolaze i protestanci i pravoslavci. Posle mise svećenik vodi za stolom sa prisutnima debate o verskim pitanjima. Pravoslavci u Finskoj su podeljeni: jedna grupa priznaje jurisdikciju moskovskog, a druga carigradskog patrijarha.

Vatikanski radio se osvrnuo na saopštenje udruženja kineskih katolika, u kome su izjavili da će otsad patriotski svećenici birati samo takve svećenike za biskupe, koji će zauzimati pozitivan stav prema tom udruženju i koji će odgajati vernike za »prave patriote«. Vatikanski radio primećuje da nijedan svećenik ne može primiti — prema ustavu katoličke Crkve — biskupsko posvećenje, ako ga nije Papa imenovao ili izričito za tu službu potvrdio. U protivnom slučaju prema dekretu svetog Oficija, biskup posvetitelj i posvećeni biskup upadnu u izopćenje, koje je pridržano Svetoj Stolici. Ne ispričava ih nikakav pritisak koji je bio eventualno na njih izvršen.

Belgijanci su izdali prilikom otvaranja svetske izložbe u Brislu, a naročito obzirom na paviljon Svete Stolice, »Godišnjak kršćanskog sveta«, koji daje pregled bogatog katoličkog života širom sveta. Delo ima preko 1000 stranica. Sadržava odlomak »Svet i Crkva«. Naročito je interesantan kulturno-geografski deo i poglavlje o pojedinim zemljama na svetu.

Japan pomaže Nemačkoj. Krajem marta stiglo je u Köln osam japanskih časnih sestara, koje osnivaju tamo svoju kuću. Iduće se godine očekuje dolazak daljne grupe čč. sestara. U okviru neke vrste kumovskih odnosa između tokijske i kölnske nadbiskupije ta je pomoć ugovorena.

Borac protiv nacizma. U nemačkim katoličkim novinama prošlog se marta spominjala 25 godišnjica hapšenja Dr Frica Gerlich-a, velikog borca protiv nacizma. Fricu Gerlichu je bilo 50 godina, kada je bio u martu 1933 aretiran. — Imenovani je bio sin bogatih protestantskih roditelja. Od 1920—28 on je bio glavni urednik »Münchener Neuesten Nachrichten«. Godine 1927 počelo se u Nemačkoj mnogo pisati o Tereziji Neumann iz Könnersreutha. Gerlich je bio isprva velik protivnik toga te držao da je to obična prevara. Stoga je otišao na lice mesta i dugo proučavao ona zbivanja. Na temelju postignutih rezultata napisao je debelu knjigu u kojoj je pozitivno ocenio ono što je vidio. Könnersreuth ga je potaknuo da je zamolio za pouku u katoličkoj veri te da je onda i postao katolikom. Zahvalio se na uredništvu lista, stupio ponovo u državnu službu, ali napredovanje Hitlera i njegove stranke ponukalo je Gerlicha da se postavio na čelo novom listu »Der gerade Weg«, koji je odvažno i jasno razotkrivao i bičevao zablude nacizma. Time je navukao na sebe mržnju nacističkih vođa, što je dovelo do njegovog hapšenja i likvidacije. U zatvoru su ga mnogo mučili jer su tražili da izda osobe koje su mu donosile poverljive vesti o nacistima. No, on nije nikoga odao i bio je konačno 30 juna 1934 likvidiran. Gerlich spada među junake 20 veka.

Prema oltaru. Kongregacija svetih obreda je raspravljala u martu spise o proglašenju blaženom mlade Španjolke Josefe Vilaseca, koja se rodila 1940 godine u Orta de Vaino u biskupiji Vich u Španiji, a bila ubijena 1952 godine. Ubio ju je neki nitkov koji ju je hteo silovati, a devojka je radije izabrala mučeničku smrt.

Privatne verske škole u Francuskoj prolaze kroz teška iskušenja, ali katolici, kaže kardinal Roques, ne smeju popustiti. Naročito nepogodnim smatraju se sledeće stvari: 1) privatne škole moraju imati najmanje 50% ispitanih nastavnika, da imaju pravo na državnu pomoć prema Baranžeovom zakonu, dok u javnim školama zbog nedostatka nastavnika dopuštaju čak obične maturante. Ako učenik 6. razreda liceja prelazi iz privatne škole u javnu mora polagati strog ispit. 2) Fond iz koga se davaju subvencije povisio se za 20%, no privatne škole dobivaju uvek jednaku pomoć, 3 900 franaka po detetu. Privatne škole, osnovane posle 1952 godine, ne primaju potpore, a javne primaju. 3) Država gradi iz državnih fondova nove škole, a za privatne nove škole ne može se dobiti zajam po umerenim kamatama. 4) Javne su škole oslobođene poreza, a privatne ne, što stvara još teži teret za katoličke roditelje. — Školska reforma — kakvu bi izvesni krugovi u Francuskoj želeli — koštala bi državu jednu milijardu milijardi franaka, a moguće i 4 puta više.

Papina uskršnja poruka. Na uskrs Papa je držao sa balkona crkve sv. Petra rimskom narodu i čitavom svetu prigodnu reč, koju bismo mogli nazvati pesmom uskrslom Kristu. Glavna misao: Krist je svetlo i život svetu. Tehnički se čovek plaši Krista, kao da bi mu bio zavidan za uspehe i moderne tekovine. Zaboravlja da još uvek važi Božja reč Adamu, neka si podvrgne svu prirodu i njene sile. Kad Krist hoće da vodi svet i modernog čoveka, time ga želi očuvati stranputica, očuvati od propasti u koju bi se mogao moderni svet sam strovaliti. — Krist je osnovao Crkvu i postavio je da produžava njegov spasiteljski rad na svetu. U Crkvi ima ljudskih mana i grešaka, i mnogi ljudi ne vide na njoj ništa drugo sem ljudske mane. Kad bi se ozbiljno ispitali, našli bi da ima u Crkvi sve što im treba, a da su sami tama i greh. Ko ima dobru volju, lako uoči koliko je Crkva donela svetu kroz svoju istoriju dobra, naročito ono što je danas gotovo zajednička svojina civilizovanog sveta: osećaj pravednosti, poštovanje ljudskog dostojanstva, jednakost među ljudima, jedinstvo ljudskog roda. — Crkva nije pristrana, ona se oseća odgovornom za sve narode. Danas nije u opasnosti samo kakvo pojedino dobro, nego zajedničko dobro čitavog sveta — mir. Papa poziva sve kršćane da porade na očuvarenju mira. Sveti Otac naklonjenom pažnjom prati sve pokušaje državnika da dođe do ublaženja zategnutosti i do pravog istinitog mira. Gubitak mira bi značio da su ljudi odbili Kristovo svetlo i da kršćani nisu znali dovoljno glasno i visoko podići značenje Kristova uskrsnuća.

Nova crkva u Lurdu. 25 marta o. g. posvećena je bila nova crkva u čast sv. pape Pija X. Venecijanski patrijarh Roncalli je obavio tu posvetu u pratnji 30 francuskih i inostranih biskupa i u prisustvu preko 75 000 vernika. Prvi deo posvete obavio se dan ranije, a drugi deo na sam praznik. I taj je deo trajao tri sata. Patrijarh je tom zgodom održao propoved koju je prenosio francuski radio. U njoj je kardinal patrijarh naročito istaknuo štovanje Majke Božje u Francuskoj, kojim da su Francuzi primer svim kršćanima na svetu. Tek oko podne se služio svečani pontifikal u novoj crkvi, koja spada među najveće na svetu. — Na oltare su bile uzidane svete moći poljskog mučenika Andrije Bobola, francuskih mučenika Petra Šanela i Gabrijela Perboara. — Nova se crkva gradila tačno dve godine. Zemljane radove otežavala je podzemna voda koja je navirala. Na podzemnu crkvu su se odlučili samo zbog toga što u malom gradu Lurdu nije bilo zgodnog prostora. Crkva ima šest ulaza i još jedan sporedni izlaz. Zračenje crkve je dobro uređeno. Posebnim uređajima moguće je ubaciti 54 miliona litara zraka na jedan sat. Crkva je dugačka 200 metara, široka 80, građena iz prenapetog betona. Ima ovalni oblik. Najviša tačka crkve viri samo 10 metara iznad zemlje. Može da primi 20 000 vernika. Nacrte su napravili pariški arhitekti Pier Vago, Pier Pinsard i André le Donne.

Mihael Tokugawa, potomak stare japanske porodice iz Kioto, bio je zaređen za svećenika. Njegovi preci bili su velikim delom odgovorni za strašno progonstvo kršćana, koje je počelo u Japanu 1614 godine i tražilo 300 000 žrtava.

UREDNIKOVA POŠTA

S. N. Pitanje: Zašto se na više mesta u sv. Pismu Isus naziva „Sin čovečji"? Odgovor: Izraz „Sin čovečji" upotrebljava već prorok Daniel u značenju budućeg Mesije, koji će imati božansku snagu i vlast (Dan 7, 13). Krist je usvojio taj naziv i tako se već tim izjasnio za Mesiju. Propovednici rado govore da je Krist taj izraz upotrebljavao, da bi tako naglasio svoju čovekoljubivost i poniznost, da hoće da bude jedan od naroda i za narod.

PR. ST. Pitanje: Da li je istina da su kršćani počeli tajno ispovedavati svoje grehe u sakramentu pokore tek u 5 veku, za pape Leona Velikog? Odgovor: Istina je, kroz duga stoleća bila je u Crkvi uobičajena za velike javne grehe javna pokora. Pokornik je redovito tajno privatno otkrio svoju savest ispovedniku, iako je bilo dozvoljeno iz poniznosti javno otkriti svoje grehe. Time što je javno činio pokoru, javnost je još bolje znala za njegove prestupke. — Ali u isto vreme praktikovala se i tajna privatna ispoved. O tome svedoče crkveni pisci: sv. Ciprijan, Origen, sv. Ambrozije, sv. Afrates. Najmerodavniji svedok je sv. Leon Veliki. On je oštro osudio postupak svećenika koji su javno čitali grehe svojih pokornika. Izjavio je da je takva praksa protivna apostolskim odredbama. Grešnik se može javno ispovediti ako hoće da se ponizi, ali ga na to ne sme niko siliti, jer bi to odvraćalo vernike od sakramenta sv. pokore.

N. ST. Pitanje: Za Kristovo vreme bilo je mnogo ljudi opsednutih od đavla. Ima li i danas takvih pojava u svetu? Odgovor: Kristova smrt znači najveću prekretnicu na svetu. Adamov greh i osobni gresi njegovih potomaka navukli su na sebe prokletstvo robovanja đavlu. Krist je zaslužio svima oslobođenje od toga i novi život u Bogu. Stoga nije čudno što je Bog dozvolio đavlu ranije veću vlast nad ljudima nego posle Kristovog spasenja. Prema Božjem planu đavlu će biti uvek dozvoljeno da kuša ljude te ih navodi na greh, jer se čovek preko raznovrsnih iskušenja očišćuje, usavršuje i stiče zasluge za nebo, kao što je kazao Isus svojim učenicima. Đavolska moć na tom svetu nije još potpuno uništena. Ima izvesnih pojava na svetu, koje nije moguće protumačiti, naročito mržnju prema Bogu, odbacivanje svakog Božjeg zakona, bez jakog udela đavolskih sila. Autor knjige „Krist u Dahau" piše, da su logoraši gotovo osećali sotonsku zloću u nekim nacističkim glavešinama. Pokatkada ima i danas pravih opsednuća. Stoga ima u Rimskom obredniku posebnih molitava za izgonjenje đavla. Ako postoji sumnja da li se radi o opsednuću, svećenik treba da se obrati na svoga biskupa za instrukcije.

A. G. Pitanje: Zašto se prenese sveto Otajstvo na veliki četvrtak u Božji grob, kad je Krist tek na veliki petak umro? Odgovor: Prenos sv. oltarskog Sakramenta na veliki četvrtak nema nikakve veze s polaganjem Kristovim u grob. U starim kršćanskim vremenima posle Mise sve se uklonilo s oltara. Sveta se Pričest pohranila u sakristiji ili u posebnoj škrinjici, visećoj sa stropa, koja je imala oblik goluba, ili u posebnom ormariću u steni. Obzirom na taj stari crkveni običaj liturgijski propisi traže da se u crkvama, gde se vrše obredi u velikoj sedmici, posle mise na veliki četvrtak nosi presv. Sakramenat na drugi oltar u crkvi ili u kakvu kapelicu izvan crkve te da se obavi javno klanjanje Istom barem do ponoći, razmatrajući Kristovu agoniju na vrtu Getzemani i početak njegove gorke muke i strašne smrti.

B. M. Pitanje: Da li kod nas postoji Društvo za širenje vere? Odgovor: Ovom se pitanju čudim. Prema crkvenim propisima ono treba da postoji u svakoj župi. Pristojno bi bilo da bude svaki vernik njegov član. Kad se prijavljuješ za člana kod svoga župnika, običaj je da te upiše u poseban spisak, ali kod nas to nije više potrebno. Glavno je da vršiš svoje dužnosti. Svaki dan treba da izmoliš jedan očenaš, zdravomariju i slava ocu sa dodatkom: Sv. Franjo Ksaverski, moli za nas. Onda treba platiti članarinu. Smisao za misijski rad znak je živog kršćanstva. U tom nam pogledu daju divan primer katolički Holandezi, Flamanci i Irci, koji spadaju brojčano među male narode, ali su u misijskom pogledu veliki.

VAŠ KARLO. Odgovor: Primio sam Vaš doprinos. Stvari izgledaju dosta dobre, ali se ne mogu objaviti dok se ne utvrdi identitet.

NAKANE APOSTOLATA MOLITVE. Katolička nas Crkva u mesecu junu poziva da se naročito molimo Srcu Isusovu, da bi u pometnjama našeg vremena ljudi stavljali svu svoju nadu u ljubav Srca Isusova. U misijskom nas pogledu Crkva međutim poziva da se molimo za to, da bi u arapskim državama vladali pravednost i mir.

OBAVEŠTENJE. Izašla je „Ljudska zborna Maša" na slovenačkom jeziku. Cena komadu 20 din, Isto tako je izašao hrvatski molitvenik: Kruh Nebeski u nakladi Nadb. Ordinarijata u Beogradu i Hrvatskog Književnog Društva sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Cena molitveniku u platnenom povezu 350 din. Jedno i drugo može se naručiti i na Upravi Blagovesti Beograd, p. f. 524. Kruh Nebeski naručuje se i kod nakladnika u Zagrebu.

Ovim brojem pola puta ovog godišta je prevaljeno. Molimo sve pretplatnike i poverenike koji još nisu podmirili svoja dugovanja za prvo polugodište da to što pre učine. Cena pojedinom komadu iznosi 20 din. a godišnja je pretplata 300 din. za one koji primaju na svoju adresu jedan jedini primerak.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. — Poštanski fah 524. Tekući račun 10-KB-33-Ž-410.
Štampa: Štamparija „DOZ" — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon 20-268.